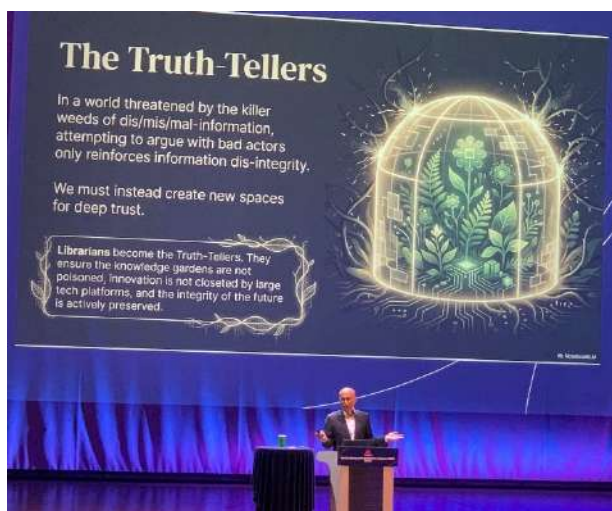

Reserapport IFLA WLIC 2027

IFLA:s årliga konferens var i år i Busan, Sydkorea. Temat var *Libraries powering transformation* och många presentationer handlade om hur bibliotek måste utvecklas för att fortsätta vara relevanta, ofta i relation till AI-utvecklingen.

En av de mest inspirerande huvudtalarna pratade om vilken ny roll biblioteken kan ha i framtiden – att från att tidigare ha varit "samlingarnas väktare" till att nu vara "informationens trädgårdsmästare", kunna bli en "sanningssägare" i en tid när "intelligens" och "experter" finns överallt. Han menade också att en ny metafor en ny självbild som "truth-teller" kan vara viktig för att hjälpa biblioteken att se sig själva och sina aktiviteter på ett nytt sätt.

Många presentationen handlade just om vikten av att hjälpa användare att förstå och använda AI, och att bidra till att göra tekniken tillgänglig för alla – så att den inte bara är tillgänglig genom kommersiella och/eller manipulativa aktörer. AI har redan förändrat forskning, utbildning och informationssökning – så hur kan vi anpassa oss och stödja forskare och studenter i den nya miljön och med de nya arbetssätten?

Ett annat genomgående tema var censur och bibliotekens arbete med att stå upp för demokrati och yttrandefrihet. Inom detta område spelar biblioteksföreningar och IFLA en mycket viktig roll, eftersom de kan samla exempel, väcka debatt och lyfta frågan till makthavare.

Min sektion, *Acquisition and Collection Development* hade både vårt Business meeting och ansvarade för en session. Den hette *Collections under threat* och tog upp olika sätt som samlingar utsätts för hot idag – fysiskt och digitalt. Tyvärr var flera av talarna (t.ex. den från Syrien) tvungna att ställa in i sista minuten – där samlingar är under hot är också ofta människor under hot. Men det blev till slut en riktigt intressant mix som framför allt lyfte behov av samarbete kring digital lagring (i det nya nätverket GRIN – Global Resilience Information Network) och hur cybersäkerhet är en viktig del i digitalt

bevarande. Här påpekades vikten av att "stresstesta" vår beredskap för digitalt bevarande.

Innan konferensen deltog jag också på satellitkonferensen *Transforming cultural heritage with AI* i Seoul, där jag höll en presentation om kortkatalogprojekten vid Uppsala, Lunds och Göteborgs universitetsbibliotek. Presentationen väckte stort intresse och det kändes relevant att bidra med ett konkret exempel på hur bibliotek kan använda AI-verktyg för att på olika sätt öka tillgången till material. En artikel om projekten som finns nu som pre-print i IFLA:s repository (och i DiVA). <http://uu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:2094742>

Det var ganska många svenskar på IFLA-konferensen, men endast 5 stycken från lärosätesbibliotek. Det är viktigt att vi fortsätter engagera oss i internationella utbyten för att få idéer och inspiration till vårt eget arbete, och för att bygga nätverk och knyta kontakter för framtida samarbeten.

Resan finansierades med resestipendier från UUB och Svensk Biblioteksförening, stort tack för det ekonomiska stöd som gjorde resan möjlig.

Karin Byström

Uppsala universitetsbibliotek

